

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för didaktik och lärares praktik

GA2553 Allmänt utbildningsområde, kurs 5 - Läraren som ledare/Lärarprofessionen, 15 högskolepoäng

General Field of Education 5. The Teacher as a Mentor in a Teaching and Learning Context / The Teaching Profession, 15 credits

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd 2009-11-16

Senast reviderad 2013-06-19 av Fakulteten för samhällsvetenskap. Revidering av litteraturlista och förväntade mål.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2013

Förkunskaper

Förutom att den studerande är antagen till program för lärarutbildning förutsätter antagning till kursen motsvarande godkänt studieresultat:

Allmänt utbildningsområde kurs 1, 2, 3 och 3/4 av Allmänt utbildningsområde 4 samt därutöver:

- för lärarexamen 150p/230 hp minst en inriktning på 40p/60 högskolepoäng och en specialisering på 20p/30 hp
- för lärarexamen mot skolans senare år minst en inriktning på 60p/90 högskolepoäng och två specialiseringar på 20p/30 högskolepoäng, alternativt ytterligare en inriktning på minst 40p/60 hp
- för lärarexamen för undervisning i gymnasieskolan minst två inriktningar/fördjupningar på 60p/90 högskolepoäng

VFU-poäng från tidigare kurser skall vara godkända

Mål

Det övergripande syftet för lärarutbildningens allmänna utbildningsområde är att ge insikt i för läraryrket centrala kunskapsområden, och genom tvärvetenskapliga studier utveckla förståelse för förutsättningarna för sitt eget och alla elevers lärande i relation till utbildningssystemets verksamhetsformer och utbildningar samt dess uppdrag i samhället.

I kursen skall den studerande fortsätta att utveckla sin lärarprofession med tonvikt på demokratisk och kritisk kompetens samt. självständigt planera, leda och utvärdera

pedagogiska arbeten utifrån centrala och lokala styrdokument och förutsättningar.

Under VFU:n skall den studerande kunna omsätta läroplansteoretiska resonemang och samtidigt utifrån dessa perspektiv kunna reflektera över praktiken.

Hur informations- och kommunikationsteknik kan användas för att stödja lärande skall även behandlas.

Studenternas utveckling dokumenteras i digital form för att visa på progressionen av den egna utvecklingen.

Efter avslutad kurs förväntas studenten kunna

- visa kunskap om och förståelse för samt visa förmåga att granska villkoren för samspelet mellan lärande och samhällsförändring i lärarprofessionen
- visa förmåga att tolka och kritiskt förhålla sig till styrdokument och den syn på demokrati och värdegrundsfrågor, kunskap, lärande och socialisation som dessa dokument representerar samt redgöra för hur olika värde- och normkonflikter kan beröra förskolans/skolans/fritidshemmets verksamhet och hur de kan hanteras på ett professionellt sätt
- visa förmåga att självständigt planera, leda och utvärdera pedagogiska arbeten utifrån centrala och lokala styrdokument och förutsättningar
- visa förmåga att ur ett individ-, grupp- och organisationsperspektiv reflektera över en förskola/skola/fritidshems förutsättningar för planering, genomförande, utvärdering och utveckling av verksamheten
- värdera, beskriva och bedöma en elevs demokratiska och kunskapsmässiga kompetens i förhållande till de uppställda målen, en bedömning som kan ligga till grund för utvecklingssamtal, åtgärdsprogram individuella utvecklingsplaner och/eller betygssättning/åtgärdsprogram
- problematisera yrkesrollen/ledarrollen och den egna demokratiska och etiska medvetenheten
- visa förmåga att förstå och kritiskt förhålla sig till villkoren för samspelet mellan lärande och tekniskt stöd, samt använda relevanta IKT-redskap i det pedagogiska arbetet.
- beskriva, värdera och bedöma hur verksamheten stimulerar barns utveckling mot läroplansmålen.

Innehåll

I kursen studeras och diskuteras viktiga villkor för skolan och skolans aktörer.

Kursen behandlar följande moment:

- demokrati, värdegrund och demokratisk kompetens
- medborgarskap och skolans roll i samhället som medborgarfostrande organisation
- lärarnas roll i relation till samhällsuppdraget
- lärarprofessionen, reflektion över yrkesrollen/ledarrollen/demokratiskt ledarskap/yrkesetik
- samarbete och konflikt i skolan, modeller och teorier som hjälp för att hantera ställningstagande i konfliktsituationer bl a kränkande behandling
- styrdokument/läroplanskoder
- lokalt läroplansarbete/kvalitetsarbete/kvalitetsredovisning
- individuella utvecklingsplaner/utvecklingssamtal/betygssättning
- skolans organisation (av människor, tid, innehåll, ansvarsområden etc)
- skolkultur
- digital portfolio

Undervisningsformer

Undervisningen består i huvudsak av föreläsningar och seminarier samt

verksamhetsförlagd utbildning. I saval distansundervisning som utbildningens reguljara utformning genomförs diskussioner och uppgifter även via en nätbaserad utbildningsplattform. Omfattningen av obligatoriska moment framgår av studieanvisningar och schema

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd skall de förväntade studieresultaten vara uppnådda. Kriterier för betyget Väl godkänd ges i studiehandledning.

Examinationen kan ske i form av aktivt deltagande seminarier, skriftlig och/eller muntlig tentamen, skriftliga och/eller muntliga redovisningar. Närmare specifikation av examinationsformerna sker i studiehandledning.

Oavsett examinationsform är det den enskilde studentens prestationer som bedöms och betygssätts.

För den som ej blivit godkänd vid ett första examinationstillfälle ges möjlighet till förnyad provning.

Lärarstudentens professionella förhållningssätt under den verksamhetsförlagda utbildningen examineras efter samråd med lärarutbildare i verksamheten. Förmågan att omsätta kunskaper i adekvat handling prövas. Efterlevnaden av de etiska reglerna följs upp och bedöms

För betygssättning av den verksamhetsförlagda utbildningen används något av betygen Godkänd eller Underkänd.

För de studerande som ej godkänts vid ordinarie verksamhetsförlagd utbildning ges endast möjlighet till ytterligare en förnyad provning.

Kursvärdering

Kursvärdering genomförs kontinuerligt muntligt och/eller skriftligt under kursens gång. Efter avslutad kurs genomförs en skriftlig kursvärdering. Kursvärderingen sammanställs och arkiveras på institutionen. Resultatet återkopplas till de studenter som gått kursen samt presenteras tillsammans med eventuellt vidtagna åtgärder för studenterna nästa gång kursen ges.

Övrigt

6 hp av kursen utgörs av verksamhetsförlagd utbildning även benämnd VFU.

För de studenter som ej godkänts vid ordinarie VFU ges endast möjlighet till ytterligare en förnyad provning.

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt betalas av den enskilde studenten

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturlista för reguljär kurs campus

Alexandersson, Mikael (red). *Styrning på villovägar*, Studentlitteratur, 1999 (valda delar). 70 sidor

Ekman, Gunnar. *Från prat till resultat Om vardagens ledarskap*, Liber, 2003. 136 sidor

Hallerström, Helena. *Rektorers normer i ledarskapet för skolutveckling* Sociologiska institutionen, Lunds universitet, 2006. Doktorsavhandling

theses.lub.lu.se/scriptaarchive/2006/08/28/soc_579/Hallerstroem_UB_vers.pdf. 183 sidor

Hult Agneta och Olofsson Anders (red). *Utvärdering och bedömning i skolan. För vem och varför? Natur & Kultur*, 2011. 252 sidor

Håkansson, Jan. (2013). *Systematiskt kvalitetsarbete i förskola, skola och fritidshem - Strategier*. Studentlitteratur, 180 sidor

Håkansson, Jan & Sundberg, Daniel. (2012). *Utmärkt undervisning. Framgångsfaktorer i svensk och internationell belysning*. Natur och Kultur, 290 sidor.

(Gäller endast grundskola och gymnasium)

Irisdotter, Sara m.fl. *Etik i professionellt lärarskap*. Gleerups förlag, 2009. 157 sidor
(Gäller endast Grundskola – Gymnasium)

Jonsson, Britta och Roth, Klas (red). *Demokrati och lärande*, Studentlitteratur, 2003 (valda delar). 70 sidor

Juul, Jesper och Jensen, Helle. *Relationskompetens i pedagogernas värld*. Liber, 2009
271 sidor

Myndigheten för skolutveckling. *Effektivt användande av IT i skolan: Analys av internationell forskning*, Liber distribution, 2007 www.skolverket.se . 70 sidor

Myndigheten för skolutveckling. *Möten för lärande – Pedagogisk verksamhet för de yngsta barnen i förskolan* (Forskning i fokus, nr 6 Johansson, Eva). 2003.
www.skolverket.se 150 sidor

(Gäller endast Förskola)

Orlenius, Kennert och Bigsten, Airi. *Den värdefulla praktiken. Yrkesetik i pedagogers vardag*. Liber 2008. 157 sidor

(Gäller endast Förskola – Förskoleklass)

Palmer, Anna. (2012). *Uppföljning, utvärdering och utveckling i förskolan: Pedagogisk dokumentation*. Skolverket. 74 sidor. www.skolverket.se

(Gäller endast Förskola)

Pedagogiska Institutionen, Örebro Universitet. *Utbildning & demokrati. Tidskrift för didaktik och utrikespolitik*. Volym 12, nr 3, 2003 (Temanummer)
Örebro universitet, Pedagogiska institutionen. 100 sidor

Sheridan Sonja, Pramling Samuelsson Ingrid. *Barns lärande - fokus i kvalitetsarbete*. Liber 2009. 112 sidor

(Gäller endast Förskola – Fritidshem)

Skolverket. *Kvalitet i förskolan*, 2005. Allmänna råd och kommentarer.
www.skolverket.se/publikationer . 48 sidor

(Gäller endast Förskola – Förskoleklass)

Skolverket. *Kvalitet i fritidshem – Allmänna råd*. 2007. 45 sidor
www.skolverket.se

Skolverket. *Utveckling pågår. Om kvalitet i fritidshem – Allmänna råd*. 2010. 51 sidor

www.skolverket.se .

(Gäller endast Fritidshem – Förskoleklass)

Stensmo, Christer. *Ledarskap i klassrummet*, Studentlitteratur, 2008.
246 sidor

(Gäller endast Grundskola – Gymnasium)

Utbildningsdepartementet. *Läroplan för förskolan Lpfö 98*. Rev.2010, Fritzes 2010.
16 sidor
www.skolverket.se

Utbildningsdepartementet. *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*, Fritzes, 2011. 19 sidor
www.skolverket.se

Utbildningsdepartementet. *Läroplan för de frivilliga skolformerna Lpf 94*.
Fritzes, 2006. 17 sidor
www.skolverket.se

Kopierat material som tillhandahålles av institutionen till självkostnadspris. 100 sidor

Litteraturlista för LGLFY-kurs distans

Alexandersson, Mikael (red). *Styrning på villovägar*, Studentlitteratur, 1999 (valda delar). 70 sidor

Ekman, Gunnar. *Från prat till resultat - Om vardagens ledarskap*, Liber, 2003. 136 sidor

Hallerström, Helena. *Rektorers normer i ledarskapet för skolutveckling*
Sociologiska institutionen, Lunds universitet, 2006
Doktorsavhandling. Finns tillgängligt på Internet. theses.lub.lu.se
(Gäller endast Grundskola- Gymnasium).183 sidor

Håkansson, Jan. (2013). *Systematiskt kvalitetsarbete i förskola, skola och fritidshem - Strategier*. Studentlitteratur, 180 sidor

Håkansson, Jan & Sundberg, Daniel. (2012). *Utmärkt undervisning. Framgångsfaktorer i svensk och internationell belysning*. Natur och Kultur, 290 sidor.

(Gäller endast grundskola och gymnasium)

Jonsson, Britta och Roth, Klas (red). *Demokrati och lärande*, Studentlitteratur, 2003 (valda delar, kap.2, 4 och 5). 70 sidor

Juul, Jesper och Jensen, Helle. *Relationskompetens* (Valda delar).

Läraryrket / Lärarnas Riksförbund, Nordenfalk Katta (red). *Etik i princip & praktik – en antologi om lärares yrkespraktik*
(Gäller endast Grundskola-Gymnasium). 157 sidor

Myndigheten för skolutveckling. *Kunskapsbedömning – hur, vad och varför*
(Forskning i fokus, nr 13 Korp, Helena). Finns tillgängligt på Internet.
www.skolverket.se
(Gäller endast Grundskola – Gymnasium). 130 sidor

Myndigheten för skolutveckling. *Kvalitetsarbete i förskola och skola- Handbok i kvalitetsredovisning*, Liber Distribution, 2007. 97 sidor

Orlenius, Kennert och Bigsten, Airi. *Den värdefulla praktiken*
Yrkesetik i pedagogers vardag
(Gäller endast Förskola- Förskoleklass). 157 sidor

Pedagogiska Institutionen Örebro Universitet. *Utbildning och demokrati. Tidskrift för didaktik och utrikespolitik. Volym 12, nr 3, 2003 (Temanummer)*
Örebro universitet, Institutionen för pedagogik.

www.su.se/Forskning/Forskningensområde/Utbildning_och_Demokrati/Utbildning

www.oru.se/rorskning/rorskningsstrinjoe/innjoe/Utvardning-och-Demokrati/Utvardning--
Demokrati/Tidigare-nummer/
100 sidor

Palmer, Anna. (2012). *Uppföljning, utvärdering och utveckling i förskolan: Pedagogisk dokumentation*. Skolverket. 74 sidor. www.skolverket.se
(Gäller endast Förskola)

Skolverket. *Att samla in och bearbeta data*
Liber Distribution, 2000. Finns tillgängligt på Internet.
www.skolverket.se 65 sidor

Skolverket. *Författningskommentarer för likvärdig bedömning och betygsättning*
www.skolverket.se
(Gäller endast Grundskola – Gymnasium)
35 sidor

Skolverket. *Kvalitet i förskolan, 2005*
Allmänna råd och kommentarer. Finns tillgängligt på Internet.
www.skolverket.se
(Gäller endast Förskola- Förskoleklass). 48 sidor

Skolverket. *Tio år efter förskolereformen*. Rapport 318, 2008. (Valda delar) Finns
tillgängligt på Internet.
www.skolverket.se
(Gäller endast Förskola- Förskoleklass). ca 30 sidor

SOU 2007:28. *Tydliga mål och kunskapskrav i grundskolan (sammanfattning)* Finns
tillgängligt på Internet. www.regeringen.se
(Gäller endast Grundskola-Gymnasium). 25 sidor

Stensmo, Christer. *Ledarstilar i klassrummet*, Studentlitteratur, 2000
(Gäller endast Grundskola- Gymnasium). 246 sidor

Utbildningsdepartementet. *Läroplan för förskolan Lpfö 98*, Fritzes 2006. Finns
tillgängligt på Internet.
www.skolverket.se
(Gäller endast Förskola-Förskoleklass). 16 sidor

Utbildningsdepartementet. *Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskolan
och fritidshemmet, Lpo94* Fritzes 2006
(adress se ovan)
(Gäller endast Förskoleklass - Grundskola). 19 sidor

Utbildningsdepartementet. *Läroplan för den frivilliga skolan, Lpf94* Fritzes 200
(adress se ovan)
(Gäller endast Gymnasiet). 15 sidor

Dessutom:

Kopierat material som tillhandahålles av institutionen till självkostnadspris. 100 sidor